

**ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS
POSĖDŽIO
PROTOKOLAS**

2021 m.

d. Nr.

Švenčionys

Posėdis įvyko 2021-02-01 15.00 val. – 17.00 val., nuotoliniu būdu.

Posėdžio pirmininkė – Jolanta Jurkuvėnienė, rajono savivaldybės tarybos narė.

Posėdžio sekretorė – Inga Varnienė, rajono savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyriaus vyriausioji specialistė.

Dalyvavo:

nariai: Laurita Barovskaja, Linas Dervinis, Renata Grigianecienė, Ramunė Jakubėnienė, Simona Kazlienė, Dagnė Maslianikaitė, Karina Masoit.

kviestieji asmenys: Raimonda Amosova, Švenčionių miesto kultūros centro atvirųjų jaunimo erdvių darbuotoja, Inesa Bagdonienė, Švenčionių miesto kultūros centro atvirųjų jaunimo erdvių darbuotoja, Vita Vaitekėnienė, Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vyriausioji specialistė, Marija Savickienė, Valdorfo darželio grupės iniciatorė.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl Švenčionių rajono savivaldybės 2021 m. biudžete patvirtintų lėšų jaunimo politikos įgyvendinimui.

2. Dėl Švenčionių rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros plano.

3. Dėl Švenčionių rajono savivaldybės rengiamo sporto infrastruktūros gerinimo projekto.

4. Dėl Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos Rezoliucijos dėl jaunimo teisių.

5. Dėl Jaunimo problemų sprendimo Švenčionių rajono savivaldybėje 2020–2023 metų plano įgyvendinimo 2021 m.

6. Dėl Švenčionių rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos plano 2021 m.

7. Dėl kvietimo dalyvauti projekte „NVO Akseleratorius“.

8. Dėl Valdorfo darželio grupės pristatymo.

1.SVARSTYTA. Švenčionių rajono savivaldybės 2021 m. biudžete patvirtintos lėšos jaunimo politikos įgyvendinimui.

Jolanta Jurkuvėnienė. Švenčionių rajono savivaldybės tarybos sausio mėn. posėdyje buvo patvirtintas Švenčionių rajono savivaldybės biudžetas 2021 m. Jaunimo politikos įgyvendinimo atskirų priemonių įgyvendinimui skirta, kaip ir 2020 m., 20 tūkst. eurų: Plėtoti atvirą ir mobilų darbą su jaunimu – 9 tūkst., Plėtoti jaunimo savanorišką veiklą – 2 tūkst., Įgyvendinti jaunimo projektus, skatinti jaunos žmonės dalyvauti pilietinėje veikloje – 9 tūkst.

Dagnė Maslianikaitė. O kaip sudaromas Švenčionių rajono savivaldybės biudžetas? Gal galima pasikviesti atsakingą asmenį, kuris paaiškintų?

Jolanta Jurkuvėnienė. Siūlau į Švenčionių rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos posėdį pasikviesti Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Finansų skyriaus atstovą, kuris galėtų pristatyti kaip, iš kokių lėšų sudaromas metinis savivaldybės biudžetas.

NUTARTA. Į Švenčionių rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos posėdį pasikviesti Švenčionių rajono savivaldybės administracijos Finansų skyriaus atstovą, kuris galėtų pristatyti kaip, iš kokių lėšų sudaromas metinis savivaldybės biudžetas.

Balsavimo rezultatai „Už“ – 8, „Prieš“ – 0, „Susilaikė“ – 0.

2.SVARSTYTA. Švenčionių rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros planas

Jolanta Jurkuvėnienė. Rengiamas Švenčionių rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros planas. Sudarytos darbo grupės, vyksta pasitarimai, konsultacijos su ekspertais, specialistais. Labai džiaugiamės, kad yra atsižvelgiama į mūsų ir jaunimo reikalų koordinatoriaus pasiūlymus, pastabas dėl jaunimo politikos priemonių.

Nuorašas tikras

Inga Varnienė. Pristato Švenčionių rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros plano projekto 4 prioriteto tikslus (pridedama).

Jolanta Jurkuvėnienė. Švenčionių rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros plano projektas bus skelbiamas viešai. Bus kviečiama teikti pasiūlymus, bei padėti išrinkti rajono viziją. Siūlau atsiųsti el. paštu nuorodą į Švenčionių rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros plano projektą, kai jis bus paskelbtas.

NUTARTA. Nariams išsiųsti el. paštu nuorodą į Švenčionių rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros plano projektą, kai jis bus paskelbtas.

Balsavimo rezultatai „Už“ – 8, „Prieš“ – 0, „Susilaikė“ – 0.

3.SVARSTYTA. Švenčionių rajono savivaldybės rengiamo sporto infrastruktūros gerinimo projektas.

Jolanta Jurkuvėnienė. Švenčionių rajono savivaldybės administracija rengia sporto infrastruktūros gerinimo projektą.

Vita Vaitekėnienė. Švenčionių mieste planuojama, jei pavyks gauti finansavimą, rekonstruoti sporto stadioną, esantį šalia buvusios Švenčionių progimnazijos (dabar Švenčionių Zigmo Žemaičio gimnazija). Planuojamos įvairios, gyventojams patrauklios, fizinį aktyvumą skatinančios veiklos. Labai svarbi jaunų žmonių nuomonė. Svarbu išgirsti poreikį, kokios veiklos, įranga, kas skatintų jaunos žmones sportuoti.

Linus Dervinis. Siūlau aptarti savo mokyklose su bendraklasiais, su draugais ir pateikti pasiūlymus el. paštu iki vasario 11 d.

NUTARTA. Pasiūlymus dėl Švenčionių rajono savivaldybės rengiamo sporto infrastruktūros gerinimo projekto pateikti iki vasario 11 d.

Balsavimo rezultatai „Už“ – 8, „Prieš“ – 0, „Susilaikė“ – 0.

4.SVARSTYTA. Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos Rezoliucija dėl jaunimo teisių

Jolanta Jurkuvėnienė. Pristato Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos Rezoliuciją dėl jaunimo teisių (pridedama).

Nutarimas svarstomu klausimu nebuvo priimtas.

5.SVARSTYTA. Jaunimo problemų sprendimo Švenčionių rajono savivaldybėje 2020–2023 metų plano įgyvendinimas 2021 m.

Jolanta Jurkuvėnienė. Švenčionių rajono savivaldybės taryba patvirtino Jaunimo problemų sprendimo Švenčionių rajono savivaldybėje 2020–2023 metų planą. Turime prisidėti prie šio plano įgyvendinimo efektyvumo.

Linus Dervinis. Plane yra numatyti keturi tikslai. Siūlau mums pasiskirstyti pagal tikslus, kad galėtume jį koordinuoti ir teikti pasiūlymus.

Simona Kazlienė. Siūlau išsinagrinėti visas priemones savarankiškai ir kitame posėdyje, kurį siūlau organizuoti vasario 8 d. 15.30, pateikti konkrečius pasiūlymus dėl plano įgyvendinimo.

NUTARTA:

1. Išsinagrinėti Jaunimo problemų sprendimo Švenčionių rajono savivaldybėje 2020–2023 metų plano tikslus, uždavinius, priemones.

2. Jaunimo problemų sprendimo Švenčionių rajono savivaldybėje 2020–2023 metų plano įgyvendinimo aptarimui organizuoti atskirą Švenčionių rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos posėdį vasario 8 d.

Balsavimo rezultatai „Už“ – 8, „Prieš“ – 0, „Susilaikė“ – 0.

6.SVARSTYTA. Švenčionių rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos planas 2021 m.

Jolanta Jurkuvėnienė. Pristato Švenčionių rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos plano 2021 m. projektą.

Simona Kazlienė. Siūlau tvirtinti.

NUTARTA. Patvirtinti Švenčionių rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos planą 2021 m.

Balsavimo rezultatai „Už“ – 8, „Prieš“ – 0, „Susilaikė“ – 0.

7. SVARSTYTA. Kvietimas dalyvauti projekte „NVO Akseleratorius“

Nuorašas tikras

Inga Varnienė. Pristato projektą „NVO Akseleratorius“ (pridedama)

Nutarimas svarstomu klausimu nebuvo priimtas.

8. SVARSTYTA. Valdorfo darželio grupės pristatymas.

Jolanta Jurkuvėnienė. Švenčionėliuose steigama Valdorfo darželio grupė.

Marija Savickienė. Iniciavome Valdorfo darželio grupės steigimą. Švenčionių rajono savivaldybė geranoriškai bendradarbiauja, rengia dokumentus, tvirtina etatus ir grupę planuoja veikti nuo kovo 1 d. Valdorfo darželiai yra įsteigti ne tik dideliuose Lietuvos miesteliuose, bet ir nedideliuose rajonuose. Mes labai džiaugiamės, kad atsirado galimybė įkurti tokią grupę ir Švenčionių rajone. Valdorfo darželiai ypatingi tuo, kad tai ne tik vaiko ugdymo vieta, bet ir tam tikra bendruomenė, kurioje labai aktyviai dalyvauja vaiko tėvai. Bendruomeninis aspektas mums labai svarbus: siekiame suburti ir suartinti žmones, sukurti patirtimi ir bendromis vertybėmis grįstą tarpusavio pasitikėjimą, įtraukti tėvus į vaikų ugdymą ir laimingos vaikystės kūrimą. Būdami bendruomenėje, visi išliekame individualūs ir lygiaverčiai, su pasitikėjimu ir pagarba priimame žmones ir gyvenimo įvykius, gebame klausytis, reikštis ir mokytis. Vaikas šioje grupėje priimamas toks koks jis yra, jam leidžiama daryti tai kam jis gabus. Valdorfo grupės darželyje taikomi kriterijai: pagrindinis principas: Pavyzdys –pamėgdžiojimas; metų/savaitės/dienos ritmas; vaiko stebėjimas ir aptarimas; ugdymo priemonės (natūralios meninei veiklai: vaškinės kreidelės, akvarelė, pieštukai, vilna ir kt.); priemonės „darbinei“ veiklai, amatams – audimo staklės, staliavimo, maisto gamybai ir kt.; ritualai, tradicijos, šventės; pakankamai laiko skiriama laisvam kūrybiniam žaidimui; prasminga veikla: amatai, daržininkystė, maisto gamyba, žygiai ir kt. Ypatingai daug laiko praleidžiama lauke, vykdant veiklas per pažinimą.

Jolanta Jurkuvėnienė. Ar turite darbuotojus? Kokie jiems reikalavimai?

Marija Savickienė. Turime kelis kandidatus, dabar yra skelbiamas atrankos konkursas. Darbuotojams taikomi visi tie patys reikalavimai, kaip ir einant dirbti į įprastą darželio grupę plus papildomai reikia baigti ilgalaikius kursus. Ieškodami kandidatų į darbo vietą, turėjome rasti žmones, kurie sutiktų dar mokytis.

Jolanta Jurkuvėnienė. Ar tai mūsų rajono žmonės?

Marija Savickienė. Taip, visi kandidatai gyvena Švenčionių rajone.

Raimonda Amosova. Ar skiriasi kaina nuo kainos įprastoje grupėje? Ar planuojate organizuoti atvirųjų durų dienas?

Marija Savickienė. Kaina nesiskiria. Kol kas neplanavome, bet kai atsidarysime, manau tikrai organizuosime atvirųjų durų dienas Valdorfo darželio grupėje.

Nutarimas svarstomu klausimu nebuvo priimtas.

Posėdžio pirmininkė

Posėdžio sekretorė

Jolanta Jurkuvėnienė

Inga Varnienė

PATVIRTINTA
 Švenčionių rajono savivaldybės
 jaunimo reikalų tarybos
 2021 m. vasario 1 d.
 protokolu Nr. (3.1)O-

ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS 2020 M. VEIKLOS PLANAS

Švenčionių rajono savivaldybės Jaunimo reikalų taryba (toliau vadinama – SJRT) yra visuomeniniais pagrindais prie savivaldybės tarybos veikiantis kolegialus organas, turintis nuolatinės komisijos statusą.

Jaunimo reikalų tarybos veiklos tikslai:

1. nagrinėti su jaunimo politika Savivaldybėje susijusius klausimus;
2. teikti Savivaldybės institucijoms ir įstaigoms pasiūlymus dėl jaunimo politikos, jos įgyvendinimo ir su tuo susijusių teisės aktų projektų;
3. stiprinti Savivaldybės institucijų, įstaigų ir jaunimo bei su jaunimu dirbančių organizacijų bendradarbiavimą.

Jaunimo reikalų taryba numatytų tikslų siekia, įgyvendindama šias funkcijas:

1. renka ir analizuoja informaciją apie jaunimo politikos įgyvendinimą Savivaldybės institucijose bei įstaigose, kitą informaciją, susijusią su jaunimu;
2. inicijuoja Savivaldybės jaunimo politikos padėties, jaunimo poreikių tyrimus ir jaunimo politikos kokybės vertinimą;
3. analizuoja užsienio valstybių patirtį, sprendžiant jaunimo politikos klausimus, ir teikia pasiūlymus bei rekomendacijas Savivaldybės tarybai dėl bendradarbiavimo su užsienio šalių institucijomis galimybėmis;
4. teikia pasiūlymus Savivaldybės tarybai, jos komitetams ar komisijoms dėl jaunimo politikos plėtros Savivaldybėje kryptių;
5. teikia pasiūlymus Savivaldybės tarybai, jos komitetams ar komisijoms dėl teisės aktų projektų, susijusių su jaunimo politikos įgyvendinimu Savivaldybėje, parengimo ir (ar) pakeitimo, įskaitant Savivaldybės strateginį veiklos planą ir strateginį plėtros planą;
6. dalyvauja rengiant ilgalaikius strateginius jaunimo politikos plėtros ir įgyvendinimo planus;
7. teikia rekomendacinio pobūdžio siūlymus Savivaldybės administracijai dėl jaunimo politikos įgyvendinimo priemonių finansavimo;
8. teikia pasiūlymus Savivaldybės įstaigoms, dirbančioms su jaunimu, dėl jaunimo politikos įgyvendinimo;
9. užtikrina jaunimo dalyvavimą, sprendžiant Savivaldybės jaunimo politikos klausimus;
10. bendradarbiauja su Savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriumi jaunimo politikos įgyvendinimo Savivaldybėje klausimais;
11. ne rečiau kaip kartą per metus teikia savo veiklos ataskaitą Savivaldybės tarybai

Eil.Nr.	Veiklos	Data
1.	1. Posėdžiai:	
1.1.	Dėl Švenčionių rajono savivaldybės 2021 m. biudžete patvirtintų lėšų jaunimo politikos įgyvendinimui. Dėl Švenčionių rajono savivaldybės 2021–2027 m. strateginio plėtros plano. Dėl Švenčionių rajono savivaldybės rengiamo sporto infrastruktūros gerinimo projekto.	I ketv.

	Dėl Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos Rezoliucijos dėl jaunimo teisių. Dėl Jaunimo problemų sprendimo Švenčionių rajono savivaldybėje 2020–2023 metų plano įgyvendinimo 2021 m. Dėl Švenčionių rajono savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos plano 2021 m. patvirtinimo. Dėl kvietimo dalyvauti projekte „NVO Akseleratorius“. Dėl Valdorfo darželio grupės pristatymo.	
1.2.	Dėl jaunimo informavimo ir konsultavimo paslaugų skatinimo. Dėl bendradarbiavimo su kitų savivaldybių jaunimo reikalų tarybomis. Dėl priemonių, mažinančių COVID-19 pandemijos sukeltas pasekmes jaunimui, jaunimo veikloms ir jaunimo politikos įgyvendinimui Dėl atvirųjų jaunimo erdvių vykdomų veiklų kokybės užtikrinimo. Dėl jaunimo savanorystės skatinimo.	I ketv.
1.3.	Dėl rekomenduojamų įgyvendinti jaunimo politikos sričių Švenčionių rajono savivaldybėje 2021 m. Dėl nevyriausybinio jaunimo ir su jaunimo dirbančių organizacijų projektų finansavimo. Dėl Europos solidarumo projektų. Dėl tarptautinės savanorystės. Dėl Švenčionių rajono savivaldybės jaunimo vasaros užimtumo ir integracijos į darbo rinką programos viešinimo. Dėl neįgalųjų jaunų žmonių, gyvenančių savivaldybėje, poreikių analizės atlikimo. Dėl mobiliojo darbo su jaunimu vietos (-ų) / aplinkos, kur galėtų vykti mobilusis darbas su jaunimu analizės (gyventojų skaičius, vietų skaičius, jaunų žmonių / dalyvių galimas skaičius ir pan.) atlikimo.	II ketv.
1.4.	Dėl jaunimo poreikių tyrimo. Dėl Jaunimo problemų sprendimo priemonių plano parengimo. Dėl pasiūlymų teikimo Savivaldybės tarybai, administracijai dėl rengiamų teisės aktų projektų, susijusių su jaunimo politikos klausimais. Dėl pasiūlymų teikimo dėl jaunimo politikos įgyvendinimo priemonių įtraukimo į Savivaldybės ilgalaikius (arba vidutinės trukmės) strateginio planavimo dokumentus. Dėl jaunimo savanoriškos tarnybos modelio įgyvendinimo 1 pusmečio rezultatų. Dėl jaunimo organizacijų padalinių, veikiančių nacionaliniu mastu, pristatymų.	III ketv.
1.5.	1. Dėl rekomenduojamų įgyvendinti jaunimo politikos sričių Švenčionių rajono savivaldybėje 2022 m. 2. Dėl Švenčionių rajono savivaldybėje įgyvendinamų jaunimo politikos sričių 2021 m. 3. Dėl SJRT veiklos atitikimo teisės aktuose numatytiems reikalavimams bei Departamento pateiktoms rekomendacijoms įvertinimo. 4. Dėl išvažiuojamųjų posėdžių organizavimo.	IV ketv.
1.6.	Išvažiuojamieji posėdžiai: į Pabradės ir Švenčionių miestų kultūros centrų atvirąsias jaunimo erdves, į Švenčionių r. Kaltanėnų ugdymo ir turizmo centrą ir Vilniaus miesto savivaldybės jaunimo reikalų tarybos posėdį.	IV ketv.
2.	2. Kitos veiklos.	
2.1.	Dalyvauti Švenčionių rajone vykdomų jaunimui skirtuose renginiuose.	Nuolat

2.2.	Vadovaujantis išanalizuota situacija teikti pasiūlymus Švenčionių rajono savivaldybės tarybai dėl rengiamų teisės aktų susijusių su jaunimo politikos įgyvendinimu	Esant poreikiui
2.4.	Bendradarbiauti su vietos savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriumi, jaunimo ir su jaunimu dirbančiomis organizacijomis.	Esant poreikiui

Plano veiksmingumas bus įvertintas metų pabaigoje, įsivertinant metų veiklą, pasiektus rezultatus ir pateikiant ataskaitą Švenčionių rajono savivaldybės tarybos posėdyje.

Projektas

Priemonės kodas	Priemonės pavadinimas	Pasiekimo laikas (metai)	Rodiklio pavadinimas	Reikšmė	Atsakinga (-os) institucija (-os)
4. PRIORITETAS: BENDRUOMENĖMS ATVIRA SAVIVALDYBĖ					
4.1. Tikslas: Bendruomenių inicijuotos vietos plėtros užtikrinimas ir NVO plėtra					
4.1.1. Uždavinys: Užtikrinti vietos bendruomenių plėtrą ir iniciatyvų įgyvendinimą					
4.1.1.1.	Plėsti, atnaujinti ir pritaikyti nevyriausybiniams, bendruomeniniams organizacijoms palankią infrastruktūrą Švenčionių rajono savivaldybėje	2021-2027			Švenčionių rajono savivaldybės administracija, vietos veiklos grupės, NVO, bendruomeninės organizacijos
4.1.1.2.	Rengti ir įgyvendinti NVO ir bendruomeninių organizacijų projektus, skatinti naujas iniciatyvas, NVO ir bendruomeninių organizacijų renginius, patirties sklaidą	2021-2027			Švenčionių rajono savivaldybės administracija, vietos veiklos grupės, NVO, bendruomeninės organizacijos
4.1.1.3.	Skatinti savanorišką veiklą, didinti savanoriaujančių asmenų skaičių	2021-2027			Švenčionių rajono savivaldybės administracija, vietos veiklos grupės, NVO, bendruomeninės organizacijos
4.1.1.4.	Įgyvendinti Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje veikiančių vietos veiklos grupių strategijas	2021-2027			Švenčionių rajono savivaldybės administracija, vietos veiklos grupės, NVO, bendruomeninės organizacijos
4.2. Tikslas: Kryptingos jaunimo politikos užtikrinimas					
4.2.1. Užtikrinti darbo su jaunimu formų įvairovę					
4.2.1.1.	Atvirojo darbo su jaunimu teikiamų paslaugų įvairovę, kokybę bei plėtrą	2021-2027	1.Įsteigtas atvirasis jaunimo centras, vykdomas atvirąjį	1.1 (2023 m.)	Švenčionių rajono savivaldybės administracija, su

Projektas

			darbą su jaunimu ir nuosekliai finansuojamas iš savivaldybės biudžeto 2. Atvirųjų jaunimo erdvių, vykdančių atvirąjį darbą su jaunimu ir nuosekliai finansuojamų iš savivaldybės biudžeto, bendras skaičius. 3. Atvirųjų jaunimo centrų ir / ar atvirųjų jaunimo erdvių, finansuotų arba kofinansuotų Savivaldybės biudžeto lėšomis, unikalių lankytojų skaičius.	2. 4 (2023 m.) 3. 2023 m. 675, 2027 m.- 2175	jaunimu dirbančios institucijos ir organizacijos
4.2.1.2.	Užtikrinti mobiliojo darbo su jaunimu teikiamų paslaugų įvairovę, kokybę bei plėtrą	2021-2027	1. Komandų, vykdančių mobilųjį darbą su jaunimu, skaičius 2. Vietovių (seniūnijų, miestelių,), kuriuose vykdomas mobilusis darbas su jaunimu, skaičius 3. Unikalių jaunų žmonių, su kuriais palaikomas reguliarus kontaktas vykdant mobilųjį darbą su jaunimu, skaičius.	2. 3 (2023 m. -2) 2.9 (2023 m. -7) 3. 100 (2023 m.	Švenčionių rajono savivaldybės administracija, su jaunimu dirbančios institucijos ir organizacijos

Projektas

				- 70)	
4.2.2. Užtikrinti jaunimo savanoriškos tarnybos modelio įgyvendinimą					
4.2.2.1.	Stiprinti jaunimo savanorius priimančias ir jaunimo savanorišką veiklą organizuojančias organizacijas.	2021-2027	1.Jaunimo savanorius priimančiomis ir jaunimo savanorišką veiklą organizuojančioms organizacijoms stiprinti skirti renginiai 2. Jaunimo savanorius priimančių arba galinčių priimti organizacijų, dalyvavusių renginiuose, skirtuose organizacijų stiprinimui, skaičius 3. Bendras Savivaldybės aktyvių akredituotų priimančių organizacijų, skaičius	1.42 (2023 m. – 18) 2. 45 (2023 m. - 20) 3.17 (2023 m. - 12)	Švenčionių rajono savivaldybės administracija, vietos veiklos grupės, NVO, bendruomeninės organizacijos
4.2.2.2.	Skatinti jaunimo dalyvavimą savanoriškoje veikloje.	2021-2027	1.Jauniems žmonėms supažindinti, paskatinti dalyvauti ir į(si)traukti į savanorišką veiklą informaciniai renginiai (susitikimai, diskusijos, konferencijos) 2. Į jauniems žmonėms supažindinti, paskatinti dalyvauti ir į(si)traukti į	1.28 (2023 m. – 12)	Švenčionių rajono savivaldybės administracija, vietos veiklos grupės, NVO, bendruomeninės organizacijos

Nuorašas tikras

Nuorašas tikras

Projektas

			jaunimu dirbančių organizacijų bei pagal galimybes neformalių jaunimo grupių įgyvendintų jaunimo veiklų (projektų, iniciatyvų ir pan.) skaičius. 3. Jaunimo organizacijų padalinių, veikiančių nacionaliniu mastu, skaičius savivaldybėje. 4. Veikiančių jaunimo organizacijų skaičius savivaldybėje 5. Komisijų ir / ar darbo grupių, į kurių veiklą įtraukti jaunimo atstovai, skaičius.	3. 7 (2023 m. 5) 4.7 (2023 m. 5) 5. 7 (2023 m. 5)	
4.3. Tikslas: Vietos savivaldos stiprinimas					
4.3.1. Uždavinys: Užtikrinti efektyvų viešąjį valdymą, gerinti paslaugų kokybę ir prieinamumą					
4.3.1.1.	Organizuoti Švenčionių rajono savivaldybės administracijos darbuotojų ir politikų mokymus, siekiant stiprinti jų kompetencijas ir gebėjimus, kelti kvalifikaciją	2021-2027			Švenčionių rajono savivaldybės administracija
4.3.1.2.	Organizuoti Švenčionių rajono savivaldybės įstaigų ir organizacijų darbuotojų ir vadovų mokymus, siekiant stiprinti jų kompetencijas ir gebėjimus, kelti kvalifikaciją	2021-2027			Švenčionių rajono savivaldybės įstaigos ir organizacijos
4.3.1.3.	Diegti savivaldybės įstaigų ir	2021-2027			Švenčionių rajono

Projektas

	organizacijų darbuotojų skatinimo ir motyvavimo priemonės				savivaldybės įstaigos ir organizacijos
4.3.1.4.	Užtikrinti nuolatinį savivaldybės viešųjų ir administracinių paslaugų modernizavimą	2021-2027			Švenčionių rajono savivaldybės įstaigos ir organizacijos
4.3.1.5.	Diegti ir (arba) atnaujinti Švenčionių rajono savivaldybės administracijos, įstaigų ir organizacijų informacines sistemas bei kompiuterinę įrangą, plėsti ir tobulinti teikiamas elektronines paslaugas	2021-2027			Švenčionių rajono savivaldybės įstaigos ir organizacijos
4.3.1.6.	Skatinti gyventojus naudotis Švenčionių rajono savivaldybės teikiamomis viešosiomis elektroninėmis paslaugomis	2021-2027			Švenčionių rajono savivaldybės įstaigos ir organizacijos
4.3.1.7.	Įgyvendinti korupcijos prevencijos priemonės Švenčionių rajono savivaldybės administracijoje, įstaigose bei įmonėse	2021-2027			Švenčionių rajono savivaldybės įstaigos ir organizacijos
4.3.1.8.	Plėsti ir tobulinti vieno langelio principu teikiamas viešąsias ir administracines paslaugas	2021-2027			Švenčionių rajono savivaldybės įstaigos ir organizacijos
4.3.1.9.	Atlikti gyventojų poreikių ir Švenčionių rajono savivaldybės lygiu teikiamų viešųjų ir administracinių paslaugų tyrimus bei apklausas, vykdyti savivaldybės įstaigų veiklos kokybės ir efektyvumo tyrimus	2021-2027			Švenčionių rajono savivaldybės įstaigos ir organizacijos
4.3.1.10.	Rengti bei atnaujinti Švenčionių rajono savivaldybės teritorijų planavimo dokumentus	2021-2027			Švenčionių rajono savivaldybės administracija
4.3.1.11.	Rengti bei atnaujinti Švenčionių	2021-2027			Švenčionių rajono

Projektas

	rajono savivaldybės administracijos, įstaigų ir organizacijų strateginio planavimo dokumentus				savivaldybės administracija
4.3.1.12.	Plėtoti ir tobulinti Švenčionių rajono savivaldybės geoinformacinę sistemą (toliau – GIS)	2021-2027			Švenčionių rajono savivaldybės įstaigos ir organizacijos
4.3.2. Uždavinys: Rengti ir įgyvendinti priemones, skirtas lygioms galimybėms užtikrinti					
4.3.2.1.	Diegti priemones, kuriančias saugią darbo aplinką ir užtikrinančias diskriminacijos prevenciją	2021-2027			Švenčionių rajono savivaldybės administracija, savivaldybės įstaigos ir organizacijos, viešieji ir privatūs juridiniai asmenys
4.3.2.2.	Skatinti lankstų darbą ir pažangius sprendimus, kad būtų užtikrintas darbo ir asmeninio gyvenimo suderinimas	2021-2027			Švenčionių rajono savivaldybės administracija, savivaldybės įstaigos ir organizacijos, viešieji ir privatūs juridiniai asmenys
4.3.2.3.	Vidinė bei išorinė komunikacija skatinti lygių galimybių ir įvairovės kultūrą	2021-2027			Švenčionių rajono savivaldybės administracija, savivaldybės įstaigos ir organizacijos, viešieji ir privatūs juridiniai asmenys

Pirmasis NVO akseleratorius Lietuvoje

2021 | 03

KICK-OFF

2021 03

Atrinktos 10 NVO pradeda 6 mėnesių mokymų kursą.

Mokymai vyksta SPRINTO medotu kartą per mėnesį, per kurį dalyviai turi atlikti jiems paskirtus namų darbus.

PITCH DAY

2021 08

Komisijai ir bendruomenei pristatomi 6 mėnesių rezultatai, kurie lemia tolimesnį dalyvavimą programoje.

Geriausius rezultatus pasiekusios 5 NVO keliauja į antrąjį akceleratoriaus etapą - 8 mėnesių mokymų MARATONĄ.

DEMO DAY

2022 04

NVO komisijai ir bendruomenei pristato pasiektus rezultatus, kurie nulems išvystytų projektų tęstinumo užtikrinimą.

Tikslai

- 1 Sustiprinti 10-ies regionuose esančių nevyriausybinių organizacijų bazinius vystymosi ir plėtros įgūdžius
- 2 Suteikti teorinių ir praktinių žinių komunikacijos, verslo vystymo, žmogiškųjų ir finansinių resursų valdymo ir pritraukimo srityse
- 3 Suteikti išskirtinę galimybę bendradarbiauti su didžiausiomis šalies NVO ir privataus sektoriaus verslo profesionalais

Kodėl dabar

Tyrimai rodo, jog pilietinis įsitraukimas ir bendruomenės noras būti NVO dalimi mažėja, trūksta idėjų, kaip inovuoti savo veiklas ir pritraukti naujus žmones. Regionuose vykdomos iniciatyvos ir mokymai dažniausiai yra vienkartiniai ir apsiriboja trumpalaikiu poveikiu. Todėl akceleratoriaus tikslai nukreipti į ilgalaikius rezultatus, kurie iš esmės pakeistų programos dalyvių poziciją ir ją pakeltų į naują profesionalumo lygį nacionaliniu mastu.

Eiga

Akceleratorius veiks sprinto ir maratono etapais. Sprinto metu 10 NVO sustiprins bazinius organizacijų vystymosi ir plėtros įgūdžius, kurių pagalba sprinto pabaigoje pristatys siūlomus novatoriškus sprendimus ekspertų komisijai ir varžysis dėl patekimo į antrąjį etapą – akceleratoriaus maratoną.

5-ios į maratoną patekusios NVO įgaus pažangių verslumo ir organizacijų tvarumo gebėjimų keliais būdais:

- dirbtuvėse su ekspertais
- individualiose konsultacijose
- sprendimų testavimo ir „gyvo“ išsibandymo metu
- ekspertų iš kitų NVO mentorystės ir konsultacijų pagalba
- privataus bei viešojo sektoriaus atstovų pagalba

DAUGIAU INFORMACIJOS:

www.nvoakseleratorius.lt

*LR Seimui
LR Vyriausybei
LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai
LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
LR Sveikatos apsaugos ministerijai
Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai
Lietuvos savivaldybių asociacijai
Užimtumo tarnybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos*

REZOLIUCIJA

DĖL JAUNIMO TEISIŲ UŽTIKRINIMO LIETUVOJE

LiJOT Asamblėja Nr. 50, 2020 m. lapkričio 7 d.

Vilnius

Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (toliau – LiJOT) – didžiausia skėtinė jaunimo organizacijų sąjunga Lietuvoje, vienijanti 70 nacionalinių nevyriausybinių jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų bei savivaldybių jaunimo organizacijų tarybų, pasisako už tai, kad Lietuvos visuomenė turi būti atvira kiekvienam jaunam žmogui, visapusiškai užtikrinant jo teisių įgyvendinimą.

LiJOT pabrėžia, kad Lietuvai atliepiančiam XXI a. gyvenančio asmens poreikius svarbu užtikrinti jaunų žmonių teises. Pritardama Europos jaunimo strategijoje¹ suformuotiems tikslams ir suprasdama, jog vykdomi projektai ir įvairios veiklos prisideda prie vieningos, tolerantiškos, daugiakultūrės Europos kūrimo, jaunimo saviraiškos, iniciatyvos, aktyvaus dalyvavimo, pakantumo ir tarpusavio supratimo ugdymo, remia bet kokius siekius ir pastangas Lietuvoje sukurti veiksmingą jaunimo teisių apsaugos mechanizmą. Suinteresuotos šalys turi pradėti diskusiją dėl jaunimo teisių apibrėžtumo ir jų tinkamo įgyvendinimo.

LiJOT atkreipia dėmesį ir skatina:

1. Imtis visų reikiamų veiksmų siekiant užtikrinti visų lyčių lygybę jaunų žmonių tarpe.

Diskriminacija lyties pagrindu vis dar daro poveikį daugeliui jaunuolių, ypač merginoms. 2020 m. Europos lyčių lygybės indeksas (toliau – Indeksas) nurodo, kad lyčių lygybės klausimas Lietuvoje nėra aktualizuojamas ir Lietuva beveik neprogresuoja. 2020 m. surinkusi 56,3 iš 100 taškų, Lietuva užima 22-ąją vietą Europos Sąjungoje (toliau – ES). Šalies rezultatas yra 11,6 balo žemesnis už ES vidurkį. Nuo 2010 m. Lietuvos rezultatas padidėjo tik 1,4 balo (+0,8 balo nuo 2017 m.) ir

¹ EU Youth Strategy, Internetinė prieiga: <https://ec.europa.eu/youth/policy/youth-strategy_en>

reitingas nukrito keturiomis vietomis². Šis Indeksas susideda iš daug dedamųjų dalių – sveikatos, darbo, pinigų, žinių, laiko ir galios srityse, todėl svarbu siekti pokyčių lygiagrečiai visose srityse, kurios susijusios su lyčių nelygybe. Lygios galimybės turi būti užtikrintos visų lyčių jaunuoliams, dėl to svarbu, jog tiek valstybė, tiek savivaldybės prisiimtų atsakomybę inicijuoti reikiamus pokyčius. Skatiname inicijuoti reikiamus teisės aktų atnaujinimus ir orientuotis į švietimą, tinkamų specialistų rengimą, informuotumo didinimą, prevencijos programas ir diegti kitas Europos Tarybos konvencijoje dėl smurto prieš moteris ir smurto artimoje aplinkoje numatytas priemones³.

2. Siekti įtraukios visuomenės.

2019 m. net 16,1 proc. 16-29 m. jaunų žmonių Lietuvoje gyveno skurde⁴. Daugelis neturi galimybės naudotis savo socialinėmis teisėmis, susiduria su daugialype diskriminacija, patiria išankstinį nusistatymą ir neapykantos nusikaltimus. Todėl itin svarbu užtikrinti visų jaunuolių teises, įskaitant labiausiai marginalizuotų ir patiriančių atskirtį. LiJOT pasisako prieš jaunų žmonių diskriminaciją jų lyties, rasės, odos spalvos, etninės ar socialinės kilmės, genetinių požymių, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių įsitikinimų, priklausomybės nacionalinei mažumai, turto, gimimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos pagrindais.

Lietuva, prisijungdama prie Jungtinių Tautų Organizacijos (toliau – JTO) Generalinės Asamblėjos rezoliucijos „Dėl darnaus vystymosi darbotvarkės“, kartu su bene visu pasauliu įsipareigojo siekti įgyvendinti darnaus vystymosi tikslus. LiJOT organizacijos 2019 m. taip pat susitarė, kad sieks aktyviai įsitraukti į darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimą jaunimo politikos srityje. Šioje darbotvarkėje itin daug dėmesio skiriama integracijai, 3 iš 17 darbotvarkės tikslų siekia pokyčio šioje srityje: užtikrinti visaapimančią ir lygiavertę kokybišką švietimą ir skatinti visą gyvenimą trunkantį mokymąsi; skatinti produktyvų įdarbinimą ir tinkamą darbą; sumažinti nelygybę valstybėse ir tarp valstybių.

LiJOT pabrėžia, jog būtina užtikrinti lygias galimybes iš emigracijos grįžtantiems, Lietuvoje įsitvirtinusiems ar gyvenamąją vietą keičiantiems jauniems asmenims. Iš Lietuvos nuo 1990 m. yra išvykę 899,5 tūkst. asmenų, tačiau pastebima, jog pastaraisiais metais iš užsienio į Lietuvą grįžta vis daugiau jaunų žmonių. 2019 m. į Lietuvą atvyko beveik 13 tūkst. jaunų asmenų, kai 2018 m. atvyko

² Gender Equality Index 2019: Lithuania, European Institute for Gender Equality, Internetinė prieiga: <<https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-index-2019-lithuania>>

³ Europos Tarybos konvencija dėl smurto prieš moteris ir smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencija), Europos Taryba, Internetinė prieiga: <https://www.vmotnam.lt/wp-content/uploads/2017/05/Stambulo-konvencija_2011.pdf>

⁴ Skurdo lygis, Lietuvos statistikos departamentas. Internetinė prieiga: <https://osp.stat.gov.lt/web/guest/statistiniu-rodikliu-analize?portletFormName=visualization&hash=17139414-ff5d-4225-bc92-beab6aa18e8a#>

10 tūkst.⁵ Atvykę gyventi į Lietuvą, jauni asmenys neretai susiduria su netinkamomis apsigyvenimo sąlygomis. Svarbu didinti jaunimo informavimą apie jų teises bei galimybes, siekiant užtikrinti, kad į Lietuvą grįžtantys, gyvenantys ar tarp savivaldybių migruojantys jauni asmenys galėtų aktyviai įsitraukti ir būti įtraukti į visuomenę ir veiklas.

3. Užtikrinti prieinamą patikimą informaciją ir konstruktyvų dialogą.

Jaunuoliai patiria sunkumų siekdami patikrinti informacijos tikslumą ir patikimumą. Jiems reikia geresnio pasirengimo, kad jie galėtų orientuotis medijų aplinkoje ir dalyvauti konstruktyviame dialoge.

Europos jaunimo informavimo ir konsultavimo agentūra kartu su aštuoniais tarptautiniais partneriais atliko jaunimo informacinių paslaugų poreikių tyrimą⁶. 2017 m. atliktame tyrime dalyvavo 6000 respondentų iš 18 Europos valstybių. 1048 respondentai buvo lietuviai, tad tyrimo rezultatai labai gerai atliepia ir Lietuvos situaciją. 60 proc. jaunų žmonių vis dar yra skeptiški internete randamai informacijai ir labiau pasitiki jaunimo informavimo ir konsultavimo (toliau – JIK) teikiamomis paslaugomis negu informacija randama internete. Tyrimo respondentai taip pat įvardijo informacijos trūkumą tarptautinio mobilumo, darbo, verslumo ir apgyvendinimo temose.

LIJOT, remdamasi jaunų asmenų poreikiais, pabrėžia būtinybę užtikrinti JIK paslaugų matomumą ir prieinamumą jauniems žmonėms, kurių šiuo metu ši paslauga nepasiekia. 30 proc. jaunų žmonių, kurie nesinaudoja JIK paslaugomis, mato poreikį gauti informaciją tiesioginiu būdu, o tai atspindi JIK taškų ir centrų poreikį. Šiuo metu Lietuvoje veikia 2 jaunimo informacijos centrai ir 14 JIK taškų, kurie JIK paslaugas teikia tik 15 savivaldybių, tai reiškia, kad 45 savivaldybėse JIK paslaugos nėra teikiamos. Savivaldybėse, kuriose yra teikiamos JIK paslaugos, dirbantys darbuotojai dažnu atveju yra įdarbinti nepilnu etatu arba turi papildomų pareigų savo darbovietėse. Skiriant papildomus etatus JIK darbuotojams turi būti užtikrinama tai, kad JIK paslaugos būtų teikiamos kokybiškai bei pasiekiamas didesnis jaunų žmonių skaičius. Kokybiškai teikiamos JIK paslaugos padeda jauniems žmonėms integruotis į visuomenę, mažina niekur nedirbančių ir nesimokančių jaunų žmonių skaičių, didina socialinę ir visuomeninę įtrauktį⁷.

⁵ Lietuvos statistikos departamentas, Gyventojų migracija. Internetinė prieiga: <<https://osp.stat.gov.lt/statistiniurodikliuanalize?hash=7301a707-69bf-4fe4-9bd0-8ed5f733d84e#>>

⁶ European Youth Information and Counselling Agency, Future youth information and counselling: building on information needs and trends, 2018. Internetinė prieiga: <<https://www.creativitas.lt/wp-content/uploads/2018/07/Final-Building-on-Information-Needs-and-Trends.pdf>>

⁷ Siūlymai būsimos XVIII Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai. Lietuvos jaunimo organizacijų taryba, Asamblėja Nr. 49, 2020 m. liepos 18-19 d., Vilnius. Internetinė prieiga: <<https://lijot.lt/wp-content/uploads/2020/07/Pasiu%CC%84lymai-Vyriausybe%CC%87s-programai.pdf>>

4. Užtikrinti kokybišką darbą visiems jauniems asmenims.

Jaunimo nedarbo lygis Lietuvoje, lyginant su kitomis amžiaus grupėmis, yra vienas iš didžiausių. Jaunų asmenų nuo 15 iki 29 m. nedarbo lygis nuo 2018 metų I ketvirčio iki 2020 I ketvirčio kito nuo 9,2 proc. iki 11 proc. Pandemijos metu jaunimas buvo labiausiai paveikta grupė. Jaunų asmenų nuo 15 iki 29 m. nedarbo lygis nuo 2020 I ketvirčio iki II ketvirčio kito nuo 11 proc. iki 13,2 proc. Tai rodo jaunimo jautrumą rinkos sutrikimams bei galimą diskriminaciją darbo rinkoje⁸.

Pabrėžtina, kad dėl patirties trūkumo, jaunas žmogus Lietuvoje yra diskriminuojamas darbo rinkoje. Nuolat susiduria ir kenčia nuo mažesnių darbo garantijų ir išnaudotojiškų darbo sąlygų. Ypač dažnai diskriminacija ir stereotipai dėl tariamo kompetencijų trūkumo pasireiškia ieškant darbo, o darbovietėje susiduriama su nelygiomis darbo sąlygomis. Nepakankamas informacijos ir įgūdžių kiekis riboja jaunimo integraciją į darbo rinką. Jaunimas nepakankamai supažindintas su sudėtinga išmokų gavimo tvarka, trūksta informuotumo apie Užimtumo tarnybos prie LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba) teikiamą pagalbą ieškantiems ir netekusiems darbo. LiJOT palaiko Užimtumo tarnybos pagalbą suteikiant nemokamą prieigą prie naujų įgūdžių mokymosi sistemos „Coursera“⁹ paslaugų, kurios yra pirmas žingsnis suteikiant galimybes jauniems žmonėms įgyti reikiamų papildomų žinių, todėl pabrėžia svarbą imtis priemonių, skatinančių ir toliau užtikrinti jų prieinamumą. Taip pat siūlome Užimtumo tarnybai kreipti daugiau dėmesio į informacijos viešinimą bei jaunimo įtraukimą į darbo rinką taip užtikrinant kokybišką darbą visiems. Skatiname valstybės institucijas saugoti ir užtikrinti jaunų žmonių teises darbo rinkoje siekiant užkirsti kelią diskriminacijai amžiaus pagrindu.

5. Užtikrinti kokybišką mokymąsi kiekvienam jaunam žmogui visuose Lietuvos regionuose.

Švietimas tebėra vienas iš svarbiausių aktyvaus pilietiškumo, įtraukios visuomenės ir įsidarbinamumo veiksnių. Todėl būtina plėsti mūsų XXI a. švietimo viziją, daugiau dėmesio skiriant universaliesiems įgūdžiams, į studentus orientuotam mokymui(si) ir neformaliajam švietimui, siekiant užtikrinti lygias ir visuotines kokybiško mokymosi galimybes.

Verta atkreipti dėmesį, kad Lietuvoje nėra užtikrinamos vienodos galimybės gauti išsilavinimą visiems jauniems asmenims. Kiekvienam judėjimo ar psichikos negalią turinčiam jaunuoliui turi būti užtikrintos vienodos galimybės mokytis ar studijuoti švietimo įstaigose.

⁸ Nedarbo lygis, Lietuvos statistikos departamentas. Internetinė prieiga: <[https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=2de50aad-f40a-4b54-9e38-b93a60f424a1#/>](https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=2de50aad-f40a-4b54-9e38-b93a60f424a1#/)

⁹ Norintiems tobulėti – nemokami Coursera.org kursai, Užimtumo tarnyba. Internetinė prieiga: <[https://uzt.lt/news/norintiems-tobuleti-nemokami-coursera-org-kursai/>](https://uzt.lt/news/norintiems-tobuleti-nemokami-coursera-org-kursai/)

Optimizuojant mokyklų tinklą svarbu užtikrinti nemokamą transportą moksleiviui nuo jo namų iki mokyklos ir atgal. Vertinant tai, jog pastaruoju metu mokymasis vyksta nuotolinėje erdvėje, jaunam žmogui turi būti užtikrinta prieiga prie nemokamos mokymosi medžiagos ir visos mokymuisi reikalingos priemonės. Siekiant kokybiško švietimo ir tikslingų pokyčių, visas suinteresuotas puses skatiname susitarti dėl nacionalinio švietimo prioritetų, taip užtikrinant spartesnį bendrųjų ugdymo programų atnaujinimą bei pokyčius aukštojo mokslo srityje.

6. Siekti jaunų asmenų įtraukimo į sprendimų priėmimą ir užtikrinti visas priemones, reikalingas jaunimo organizacijoms.

Remiantis 2017 m. jaunimo progreso indeksu, Lietuva Europoje užima 23-ąją vietą iš 25-ių, kas patvirtina, kad Lietuvoje dar nėra pakankamai užtikrinama jaunų žmonių gyvenimo kokybė, jie nėra įsitraukę į sprendimų priėmimo procesus¹⁰. Jaunų asmenų dalyvavimas yra itin svarbus demokratijai, tačiau jaunuoliams poveikį darančiuose sprendimų priėmimo procesuose, jiems atstovaujama nepakankamai. Siekiant remti asmeninį, kultūrinį ir politinį jaunuolių tobulėjimą, privalu užtikrinti jų bendruomenių erdvių prieinamumą. LiJOT pabrėžia, kad siekiant kokybiško jaunimo atstovavimo, privalu užtikrinti kiekvienoje savivaldybėje veikiančios savivaldybės jaunimo reikalų tarybos funkcijų, apibrėžtų Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme, vykdymą.

Didelę asmeninę ir visuomeninę naudą kuria savanorystė. Jaunimo organizacijos ir jaunimo programos nuolat įtraukia jaunos žmones ir savanorius, ugdo jų kompetencijas ir pilietiškumą. Taip pat jaunimo organizacijos atstovauja jaunimo interesams. Visgi pastebima, kad jaunimas ir plačioji visuomenė nėra pakankamai supažindinami su šių organizacijų ir programų veiklomis bei jų suteikiamomis naudomis, tai yra viena iš priežasčių, kodėl jaunimo įsitraukimas išlieka nedidelis. Šioms organizacijoms trūksta institucinės paramos ir prieinamų finansavimo šaltinių vykdomoms veikloms. Taip pat siekiant lengvinti jaunimo organizacijų įsikūrimą ir veikimą reikia užtikrinti patrauklesnes sąlygas joms kurtis ir plėstis įtraukiant narius ir savanorius bei ugdant jaunimo kompetencijas.

7. Užtikrinti jaunimo teisę į sveikatą.

¹⁰ Youth Progress Index, European Youth Forum. Internetinė prieiga: <<https://www.youthforum.org/youth-progress-index>>

LiJOT pabrėžia būtinybę rūpintis jauno žmogaus teise į sveikatą, Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) apibrėžiamą kaip „visapusę fizinę, psichinę ir socialinę gerovę, o ne vien tik ligos ar negalavimų nebuvimą“¹¹. Poreikis gerinti jaunimo fizinės sveikatos raštingumą tapo akivaizdus pandemijos kontekste, kadangi 2019 m. „Vilmorus“ atliktos Lietuvos gyventojų apklausos rezultatai parodė, jog skeptiškiausiai į vakcinaciją žiūri būtent jaunimas nuo 18 iki 29 metų. Itin svarbus yra ir jaunimo dalyvavimas reguliariose sveikatos patikrose, fizinio aktyvumo, sveikos mitybos, higienos, kokybiško miego ir poilsio skatinimas. LiJOT taip pat atkreipia dėmesį į poreikį užtikrinti kokybišką, modernią ir prieinamą reprodukcinės sveikatos priežiūrą kaip neatsiejamą sveikatos komponentę.

Svarbu atkreipti dėmesį ne tik į fizinę sveikatą, bet ir į psichikos sveikatos problemas, nes Lietuvoje jaunimo situacija yra kritinė. Savižudybė yra antra pagal dažnumą mirties priežastis 15–29 metų ir trečia pagal dažnumą mirties priežastis 15–19 metų amžiaus žmonių grupėje. Taip pat Lietuvos studentų sąjungos atlikto tyrimo (N = 2072 studentai) dėl psichologinės studentų būklės ir pagalbos duomenimis, 1 iš 3 studentų yra patyręs psichologinį smurtą akademinėje aplinkoje. 3 iš 4 psichologinį smurtą patyrusių studentų, jį patyrė iš dėstytojo(-ų), o daugiau nei pusė (64 proc.) studentų nežino, nėra tikri, ar jų aukštojoje mokykloje yra prieinama psichologinė pagalba¹². Šie duomenys parodo, kad siekiant spręsti šias problemas būtina didinti psichologinės pagalbos ir emocinės gerovės paslaugų prieinamumą.

Su jaunimo fizine, psichine ir socialine gerove glaudžiai susiję svaigalų klausimai. Statistikos departamento duomenimis, 2018 m. vienam 15 metų ir vyresniam šalies gyventojui teko 11,2 litro suvartoto absoliutaus (100 proc.) alkoholio – nors šie rodikliai kiekvienais metais mažėja, tačiau alkoholio vartojimo sukeltos problemos tebėra aktualios ir skaudžios visuomenei bei reikalauja aktyvių alkoholio vartojimo prevencijos priemonių.

Pasiūlymai:

- Inicijuoti reikiamus teisės aktų atnaujinimus ir orientuotis į švietimą, tinkamų specialistų rengimą, informuotumo didinimą, prevencijos programas ir diegti kitas Europos Tarybos konvencijoje dėl smurto prieš moteris ir smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir kovos su juo numatytas priemones;

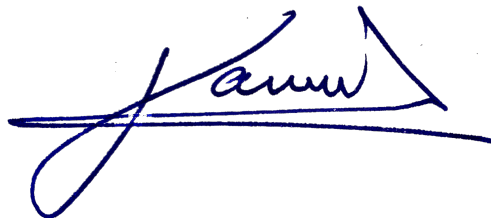
¹¹ Irena Misevičienė, Vita Špečkauskienė, Alona Rauckienė-Michaelsson, „Sveikata 2020“ politikos raida: jaunimo sveikata, Visuomenės sveikata, 2017, 1(76), 51-60.

¹² Lietuvos studentų sąjunga, Psichologinės studentų būklės ir pagalbos tyrimas 2018. Internetinė prieiga: <<http://www.lss.lt/wp-content/uploads/2013/01/PSB.pdf>>

- Užtikrinti dar kokybiškesnį jaunų žmonių informavimą apie priemonių įgyvendinimą, skatinančių užtikrinti kokybišką darbą visiems;
- Užtikrinti nemokamų ilgalaikių ir nuolat prieinamų priemonių (pvz.: „Coursera“ kursai) jaunimo kompetencijų ugdymui diegimą ir palaikymą;
- Pripažįstant, kad jaunimas yra svarbi visuomenės dalis, visomis su jaunimu susijusiomis politikos sritimis ir veikla turėtų būti puoselėjama jaunimo teisė dalyvauti jiems poveikį darančios politikos kūrime, įgyvendinime ir tolesnėje susijusioje veikloje, užtikrinant prasmingą jaunuolių ir jaunimo organizacijų dalyvavimą. Todėl politika turėtų būti formuojama pripažįstant demokratiniam ir pilietiniam dalyvavimui poveikį darančius pokyčius;
- Vyriausybės lygmenyje patvirtinti Jungtinių Tautų jaunimo delegato programą ir skirti jai pakankamą finansavimą;
- Užtikrinti jaunų lietuvių, gyvenančių užsienyje, informavimą ir konsultavimą;
- Užtikrinti JIK paslaugų prieinamumą jauniems žmonėms, siekiant, kad visose Lietuvos savivaldybėse veiktų jaunimo informavimo ir konsultavimo centrai ir/ar taškai, o ten dirbantys darbuotojai dirbtų pilnu etatu, skirtu JIK paslaugoms teikti;
- Užtikrinti nuolatinį JIK darbuotojų kompetencijų kėlimą, taip didinant JIK paslaugų efektyvumą ir patikimumą;
- Didinti JIK nacionalinio koordinatoriaus finansavimą, kad JIK taškai Lietuvoje veiktų kokybiškai, užtikrinant vienodą paslaugų kokybę, tęstinumą ir kryptį;
- Užtikrinti JIK paslaugų matomumą ir institucinį palaikymą;
- Kiekvienam judėjimo ar psichikos negalią turinčiam jaunuoliui užtikrinti vienodas galimybes mokytis ar studijuoti švietimo įstaigose;
- Optimizuojant mokyklų tinklą užtikrinti valstybės ar savivaldybės organizuojamą, mokiniams gabenti skirtą nemokamą transportą moksleiviui nuo jo namų iki mokyklos ir atgal;
- Užtikrinti prieigą prie nemokamos mokymosi medžiagos ir skirti visas mokymuisi reikalingas priemones;
- Siekiant kokybiško švietimo ir tikslingų pokyčių, visas suinteresuotas puses skatiname susitarti dėl nacionalinio švietimo prioritetų, taip užtikrinant spartesnį bendrųjų ugdymo programų atnaujinimą bei pokyčius aukštojo mokslo srityje;
- Užtikrinti politinį jaunimo tobulėjimą įteisinant aktyviąją rinkimų teisę piliečiams nuo 16 metų LR savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose;

- Užtikrinti pakankamą institucinę paramą ir prieinamus finansavimo šaltinius jaunimo organizacijų vykdomoms veikloms;
- Didinti imunoprofilaktikos apimtį Lietuvoje, formuoti teigiamą jaunimo nuomonę į moksliniais įrodymais grįstą vakcinaciją;
- Skatinti bendrą jaunų žmonių (14-29 m.) fizinį aktyvumą, sveiką mitybą, higieną, kokybišką miegą ir poilsį, nuo ankstyvo laikotarpio ugdyti įpročius reguliariai tikrintis sveikatą;
- Suteikti kokybiškas, modernias, jaunimo poreikiams pritaikytas ir prieinamas lytinės reprodukcinės sveikatos paslaugas;
- Didinti psichologinės pagalbos ir emocinės gerovės paslaugų prieinamumą bendrojo ugdymo bei aukštosiose mokyklose, atvirose jaunimo centruose, atvirose jaunimo erdvėse bei kitose neformalųjį švietimą vykdančiose įstaigose. Užtikrinti, jog moksleiviai ir studentai turėtų fiziškai bei finansiškai lengvai pasiekiamą ir patikimą prieigą psichologo ar kitų specialistų paslaugoms gauti;
- Mažinti alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą moksliniais tyrimais ir įrodymais grįstomis bei veiksmingomis priemonėmis, teikiant intervencijos paslaugas bei organizuojant prevencines ir informacines programas.

LiJOT Prezidentas

Lukas Kornelijus Vaičiakas

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Inga Varnienė
Dokumento pavadinimas (antraštė)	ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-03-08 Nr. (3.1 E) O-37
Adresatas	-
Pasirašymo, tvirtinimo, vizavimo paskirties parašą (-us) sukūrusio (-ių) asmens (-ų) pareigos, vardas (-ai), pavardė (-ės), data	Pasirašymas: Kultūros, švietimo, jaunimo ir sporto skyrius-Vyriausioji specialistė Inga Varnienė 2021-03-05
Pagrindinio dokumento priedų ir priedamų dokumentų failų skaičius	0
Papildomi metaduomenys	Dokumentas suformuotas DVS „Kontora“.